

PRACOVNÍ DEN NA ÚŘADU PRO OCHRANU ROVNÝCH PŘÍLEŽITOSTÍ

„Ehmm hm ... hmm ... šéfe ...“

„No - copak je?“ vzhledl nevrle od hromady spisů Karel Čapoun, vedoucí odboru pro lidskoprávní problémy a ochranu nelegálně stíhaných recidivistů, protože již podle hlasu uhodl, že jeho pozornost si vyžaduje mladá, leč silně nepohledná referentka Krmelcová. Pravidelnou, ostrou dietou typu Ravensbrück a za silného přispění nepříliš fundovaných pokynů renomované vizážistky, docílila dotyčná vzhledu, který jí zaručoval absolutní ochranu proti sexuálnímu obtěžování. Poslední člověk, kterého snad mohla považovat za určitou, nicméně málo pravděpodobnou hrozbu v tomto směru, se chtěl pouze zeptat na cestu do účtárny, přičemž ji oslovoval jako „mladý pane“.

„Nevidíte, že jsem zavalen prací?“ vyčítavě pokračoval Čapoun tónem vykořisťovaného havíře, kterého vyprostili po dvanáctihodinové šichtě ze závalu na předku. S dávnou vzpomínkou na obrázek ze školních let ilustrující jakousi báseň Petra Bezruče, se pokusil tomu přizpůsobit i své vzezření, které ovšem s realitou kanceláře státního úřadu prohrávalo na body. Svěsil ramena, zkrabatil čelo a naklonil hlavu k jedné straně – vyvolání dojmu žilnatých rukou pokrytých zažraným mourem však jeho úsilí celkem úspěšně odolávalo.

Krmelcová se nenechala touto obehnanou fintou zmást a spustila svou vyzáblou vyřídilkou naplno: „Ve dvě máte poradu u paní náměstkyně, což je za moment. Vzkazovali vám to včera odpoledne, ale to jste tu už nebyl....“ dokončila s vyloženě nesouhlasným výrazem, kdy jen úřední subordinace ji přinutila na poslední chvíli spolknout slova „jako obvykle“.

Čapoun pohlédl na své rolexky s nápisem „Rolex – Vysokoe kačestvo“, kterému mu koupil k padesátinám zeť při služební cestě kdesi na Balkáně. Zeť se sice dušoval, že jde o renomovaný časoměrný stroj vyráběný v rumunské licenci a že v krámku za výtopnou místního nádraží byly hodinky svou cenou - 35 euro - mezi ostatními světovými značkami, jako Breitling, Patek Philippe, Schaffhausen či Zarja, nejdražší, ovšem čínské znaky na zadním pévécé víčku toto tvrzení poněkud znevažovaly. Pro klid v rodině Čapoun tuto okolnost nerozporoval, darovanému koni na zuby nehleděl a stejně tak nehleděl na hypotézu, kterou nyní mediálně rozmazával sousední odbor Úřadu pro ochranu rovných příležitostí, a totiž to, že plasty čínské provenience obsahují ftalátová změkčovadla, po kterých se spotřebitelům rodí blbé děti. V rámci zachování rovných příležitostí pro všechny se proto tento organizační útvar domáhal, aby byla zákonem upravena povinnost takové ftaláty přidávat do jídla všem občanům, takže jednou - v cílovém roce projektu – by byli blbí všichni a nikdo by se nad nikoho nevyvyšoval. Ve Sněmovně byl zatím návrh ovšem pouze ve druhém čtení; důvodem zdržení byla jedna zastupitelka za Nespoutané demokraty požadující přílepek, na základě kterého by poslanci byli z takového nařízení vyjmuti, se zdůvodněním, že tento žádoucí stav byl v jejich případě již dávno dosažen.

Čapounovi to bylo celkem jedno - dvě takové děti už měl a další si pořizovat nehodlal. Ze zkušenosti věděl, že hodinky ukazovaly přesný čas pokud byl jejich údaj přepočítán bulharským koeficientem, což tedy činilo asi plus minus deset minut. Nyní uváděly něco zhruba pět minut po druhé hodině, což ho přimělo k odchodu, nicméně ve dveřích se ještě stačil zeptat: „A kde je Hořínek? Už ráno mi měl předat seznam neřešených lidskoprávních problémů na Křivoklátsku a v Pojizeří.“

„Dneska tu není, je na matrice a nechává si tam změnit jméno. Kvůli špatné výslovnosti - neumí vyslovovat „ř“ a každému se představoval jako „Hovínek“ ... což mu, bůhvíproč, nějak vadilo... teď je bude jmenovat Dalibaba, tam ve jméně žádné „ř“ nemá“.

„No, to si pomoh'. A jak na to přišel?“

„Vzal si dívčí jméno své manželky“.

Čapoun se otrásl při vzpomínce na svou tchýni a hrozně představě, že by se měl jmenovat obdobně (vycházel mu totiž Buchetník). Bez dalšího komentáře vyrazil spěšným krokem na chodbu směrem k jednací místnosti náměstkyně Řapounové. V jednací místnosti však čekali jen dva ouřadové a nástěnné hodiny ukazovaly teprve za osm minut dvě. Spokojeně se usmál - přišel včas: kvalitní hodinky mu zas jednou prokázaly dobrou službu.

Do zasedačky se začali postupně trousit další vedoucí pracovníci, až nakonec přišla i dobrosrdečně vypadající baculka, která původně prodávala v sekáči a pro svou bezkonfliktní povahu, kdy nikomu nepřekážela a s nikým nesoupeřila, se vyšvihla až mezi stranické špičky jedné pidistrany, kterou voliči - v pravidelně se opakujícím pohnutí myslí, kdy volili raději neznámá demokratická rizika, než známé demokratické zloděje - propustili až do Sněmovny a tím potažmo i do vládní koalice. Dotyčná pidistrana ovšem po volbách naneštěstí zjistila, že má nedostatek kandidátů na náměstkovská místa, která bylo nutno v rámci koaliční dohody stůj co stůj obsadit. Krize z nedostatku se silně prohloubila poté, co místopředseda Pakoš byl usvědčen z padělaného vysvědčení ze základní školy, tajemnice Blechová, žijící v registrovaném partnerství záhadně otěhotněla a okresní lídr Čečetka posílal z vazby ambivalentní ujištění, že vše je na dobré cestě. A tak došlo i na skromnou Řapounovou, kterou vytáhli z poklidného prostředí skladu s obnošenými hadry, ošmajdanými křuskami a vyčpělým naftalínem, posadili na politicky exponované křeslo do Úřadu pro ochranu rovných příležitostí a udělili několik zcela nepoužitelných rad.

Dnes ale byla její usměvavost ta tam, všechny její tři bradičky mezi sebou soutěžily o co nejvíce utrápený vzhled a také úvodní oznámení, které hodlala pronést, mělo k dobrosrdečnosti asi tak daleko, jako nepřizpůsobivý občan k lopatě.

„Máme tady veliký problém ... od listopadu budeme muset snížit stav úředníků o deset lidí. Nařídili nám to seshora“ dodala Řapounová, přičemž ukazovala prstem ke stropu, jako kdyby naznačovala, že příslušný ministr právě úřaduje kdesi ve vikýři jejich budovy.

Toto sdělení zapůsobilo jako ruční granát vržený do obchodu se smíšeným zbožím někde na Blízkém východě. Účetní Kočárek začal rychle polykat jakési tablety na vysoký tlak, Pospíšil, jeho rival na post vedoucího účtárny, nechtěl zůstat pozadu a chytil se za nesprávnou stranu pocintané vesty, kde se ve zmatku domníval, že má žlučník a všichni zbývající se příkrčili, čímž připomínali hypnotizovanou slepici na špalku, kde rána sekerou je prvním, avšak nezbytným krokem na cestě za chutnou polévkou k obědu.

Jen zkušený úřednický matador Čapoun zachoval chladnou hlavu, hloubavě se zatvářil a nakonec opatrně pronesl: „No snad nebude tak zle ... máme dvě neobsazená tabulková místa – ombudsmana pro závodní jídelnu a skladníka prošlých tiskopisů. Takže ty škrtneme a zbude nám ošetřit už jen osm míst. Předpokládám, že se odvoláme a uhádáme to na šest. To by šlo. Kolik tady máme k dnešku živých štítů?“

Poté co se na něj Řapounová překvapeně otočila a i dalším nezkušeným úřednickým zelenáčům poklesla čelist, Čapoun začal shovívavě vysvětlovat. Živé štíty - původní objev českých úředníků, později ovšem zneužitý jakýmsi Husajnem, byl ve své jednoduchosti přímo

geniální. V dobách, kdy dozor nad úřady ochabl, se nabral potřebný počet pracujících důchodců navíc. Jejich úkolem samozřejmě nebylo něco dělat, ale pouze obsazovat tabulková místa, která tak byla chráněna před případnými škrty. A jelikož důchodci byli skromní a Úřad je k tomu i vedl a proto jim nedával žádné prémie, měli je ostatní zaměstnanci, na které ve fondu odměn zbylo takto víc peněz, i upřímně rádi. V okamžiku kdy začali politici po volbách váhavě plnit sliby o snižování počtu státních zaměstnanců, postižený úřad prostě část důchodců – živých štítů – zase propustil. Důchodci si přivydělali, vrátili se k nákupním zájezdům se svými oblíbenými šmejdý a zdravé jádro úřednického sboru přitom zůstalo zachováno.

„Jenom pět“ ozval se lítostivě účetní Kočárek. „Od předloňské snižovačky se nám nepodařilo jich víc nabrat“.

„To je ovšem mrzuté“ zachmuřil se Čapoun. „Uklízečky jsme outsourcovali Ioni, ženské z kopírovacích služeb předloni – takže jedno místo nám teď falíruje – a to ještě budeme rádi, jestli to nahoře na těch šest uhádáme“.

„Co teď?“ vrtěla se bezradně na své politicky posvěcené židli Řapounová.

„Řešení bych měl“ řekl s úsměvem Čapoun, který se již dávno vžil do role šedé eminence úřadu. „Prostě jenom nahlásíme, že jsme o to jedno místo navíc stav snížili, ale přitom to neuděláme ... účetně to už nějak naše účtárna zašumluje. No - a při nejbližší vhodné příležitosti, až to teda půjde, zas to místo obnovíme, v pořádku nahlásíme nahoru – a bude vymalováno. A zdroje na to jsou, jak říkal s oblibou jeden z našich státníků nejvyšší bruselské úrovně – klidně ubereme to na grantech těm nevládním organizacím“. Tady Čapoun zabil hned dvě mouchy jednou ranou, protože neziskovky považoval za něco nepatřičného a státní moci i úředním postupům se přičítáho.

„To není možné“ vylétl ze židle úředně certifikovaný a náležitě zrudlý účetní Pospíšil. „Takové účetní machinace ... jak to chcete udělat s Odborem interní kontroly a auditu ... ti nám na to skočí jedna dvě a když nám to nebude účetně hrát, bude z toho malér jak Brno ... a kdo si to pak zodpoví??? Já teda určitě ne! Na tohle jsem Obchodní akademii Harvardských fondů nestudoval“.

A právě v té chvíli Čapoun prokázal, proč je ve státní správě nepostradatelným, ba přímo geniálním mozkiem, chladnokrevným šachistou, který je v náročné simultánci vždy o dva kroky i před těmi nejchytřejšími soupeři. „A komu si asi myslíte, že to zašumlované místo bude patřit, co?“ zasmál se s převahou. „No přece právě Odboru interní kontroly a auditu a když na tu lapálii jako přijdou“ a tady Čapoun vesele zamrkal, čímž naznačoval jako že nepřijdou „tak jim to jedno místo holt budeme muset, ač velmi neradi, škrtnout. No a pokud přijde později nějaká kontrola zvenčí, o čemž silně pochybuji, tak to bude zas jen jejich problém, protože si toho měli všimnout jako první. Takže bude v jejich zájmu to hezky ututlat, že ano, paní náměstkyně?“, zakončil řečnickou otázkou a v duchu si blahopřál k tomu, že vedoucí odboru kontroly je zrovna na přednášce o správné manipulaci se spisy ve školicím centru v Rumburku a tudíž na poradě chybí.

Náměstkyně, která z celé diskuse stačila vnímat Čapouna už pouze jako ztělesnění Alberta Einsteina a Niccolò Machiavelliho v jedné osobě, která pro ni představovala kotvu spásy na rozbouraném a neprobádaném moři státní byrokracie, jen horlivě přikyvovala čerstvě naondulovanou hlavou.

„No, pravda ... bude to třeba ještě trochu doladit, ale to necháme až na zítra, já teď musím na Čechofracht, kde mám nějaké důležité jednání“, uzavřel celou poradou za zmatenou náměstkyni suverénní Čapoun a měl se k odchodu.

Ještě než za ním zaklaply dveře, zaslechl, jak si Řapounová povzdechla směrem k ostatním: „Takových pracovníků kdybychom měli víc“

* * *

Po vstupu do hospody U Nožičků klesl Čapoun na svou vyhrazenou židli u stolu štamgastů, kam se vlastní pílí a četnými návštěvami na Čechofrachtu stačil probojovat již před dvěma měsíci, unaveně se usmál na majitele a výčepního v jedné osobě a s pocitem úspěšně završeného pracovního dne, nakonec spokojeně vydechl: „Gusto, dej mi dvanáctku-plzeň a jednoho velkého myslivce. Jsem sedřený jak kůň. Celý úřad na mně visí“.

A pak pro sebe pak ještě potichu dodal: „Nevím, co by si tam beze mne počali ...“

... a vlastně se zas ani tak moc nevytahoval.